

Rozpoznaję części mowy

Materiał interaktywny przeznaczony do edukacji wczesnoszkolnej. Zawiera ilustracje oraz ćwiczenia interaktywne z możliwością sprawdzenia poprawności odpowiedzi.

- [Wprowadzenie](#)
- [Karta zadań interaktywnych](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Słownik](#)
- [Ciekawostki](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Wprowadzenie

Rozpoznaję części mowy

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

W tym materiale zajmiemy się fascynującym światem języka, w którym skupimy się na **odmiennych częściach mowy**.

CZASOWNIK – jest jak ruchome pędzelki, które malują obrazy naszych czynności. Pomyśl o słowach, takich jak „biegną”, „śpiewają” czy „tworzą”. To one dają nam energię i opisują nasze działania. Odpowiada na pytania: co robi? co się z nim dzieje? Czasowniki występują w trzech różnych czasach: przeszłym, przyszłym i teraźniejszym.

RZECZOWNIK – to fundament naszych zdań – są to nazwy osób, miejsc i rzeczy. Przykłady to „dziecko”, „szkoła” czy „kwiaty”. Rzeczowniki nadają treściom konkretność i pozwalają nam opisywać otaczający nas świat. Odpowiada na pytania: kto? co? Rzeczowniki odmienia się przez przypadki i liczby: pojedynczą i mnogą; posiadają przypisany rodzaj: męski, żeński i nijaki.

PRZYMOTNIK – jest jak kolorowe perełki, które ozdabiają nasze zdania. Przymiotniki opisują i dodają emocji rzeczownikom. Wyobraź sobie słowa, takie jak „piękny”, „szybki” czy „wesoły”. To właśnie przymiotniki pomagają malować obrazy pełne detali i uczuć. Odpowiadają na pytania: jaki? który? czy? Przymiotniki mają zdolność do stopniowania, co oznacza, że mogą wyrażać różne natężenie danej cechy. Przymiotniki mogą występować w stopniu równym, wyższym i najwyższym, co pozwala nam precyzyjniej opisywać przedmioty, osoby i zjawiska.

LICZEBNIK – jest jak magiczny klucz, który otwiera nam drzwi do świata liczbowego. Może wyrażać liczbę osób, przedmiotów, porządku, kolejności i wiele więcej. Pomyśl o słowach, takich jak „jeden”, „pięć” czy „dwudziesty”. To one nadają naszym opowieściom konkretne liczbowe ramy. Odpowiada na pytania: ile? który z kolei? W języku polskim wyróżniamy liczebniki: **porządkowe** i **główne**.

Liczebniki główne służą do określania ilości lub liczby przedmiotów czy osób. Odpowiadają na pytania: ile? Przykłady: jeden, trzy, dziesięć.

Liczebniki porządkowe są używane do określenia kolejności przedmiotów. Zazwyczaj odpowiadają na pytania: który z kolei? Przykłady: pierwszy, trzeci, dziesiąty.

Twoje cele

- Zapiszesz zdania z użyciem liczebnika porządkowego i liczebnika głównego.
- Rozpoznasz rodzaje rzeczowników.
- Przygotujesz grę dotyczącą części mowy oraz zagrasz w nią z kolegami i koleżankami z klasy.
- Ułożysz zagadkę na temat rzeczownika, który znajduje się w zasięgu twojego wzroku.

Karta zadań interaktywnych

Rozwiąż zadania.

Źródło: Eduexpert Sp.z.o.o, licencja: CC BY-SA 3.0.

Polecenie 1

Zapisz w zeszycie cztery zdania. Dwa zdania z liczebnikami porządkowymi, a dwa z liczebnikami głównymi.

Polecenie 2

Zapisz w zeszycie przymiotniki „dobry”, „zły”, „duży” w stopniu wyższym i najwyższym.

Sprawdź się

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 1

Wpisz pytanie odpowiadające podanej części mowy.

(Kto/co?) Tata (co robi?) pisze (co/czym?) list.

Dziecko kopie piłkę.

Pani pije napój.

Kot bawi się sznurkiem.

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 2

Zaznacz odpowiednim kolorem części mowy.

rzeczownik

czasownik

liczebnik

przymiotnik

gazeta	rysuje	stare	osiem	mydło	namaluje	okrągłe	piąty	morze	samochód
zwiedzili	wyprzedza	dziesięć	kopnął	pierwsza					

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 3

Przyporządkuj rzeczowniki do odpowiednich grup.

LICZBA POJEDYNCZA

dziecko

słonie

ołówek

rysunki

książka

drzewa

trawa

LICZBA MNOGA

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Słownik

czasownik

czasownik

odpowiada na pytania: co robi? co się z nim dzieje?

rzeczownik

rzeczownik

odpowiada na pytania: kto? co?

przymiotnik

przymiotnik

odpowiada na pytania: jaki? który? czyj?

liczebnik

liczebnik

odpowiada na pytania: ile? który z kolei?

Ciekawostki

Źródło: Eduexpert Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

1. Niektóre języki mają bardzo dużą liczbę czasowników, na przykład w języku walijskim jest ich około 6000!
2. Najdłuższym rzeczownikiem w języku polskim jest „Konstantynopolańczykowiec” – ma aż 35 liter!
3. Przymiotnik „czerwony” jest często używany do opisanego czegoś o kolorze intensywnej czerwieni, ale istnieje wiele odcieni czerwieni, takich jak burgund, pomarańczowoczerwony czy różowoczerwony.
4. Liczebnik „pierwszy” oznacza kolejność, w której coś się dzieje, lub miejsce zajmowane przez przedmiot czy osobę.

Dla nauczyciela

Numer e-materiału: Temat 193

Autor e-materiału: Magdalena Pielach

Tytuł e-materiału: *Rozpoznaję części mowy*

Poziom edukacyjny, klasa: szkoła podstawowa, klasa 3

Cel ogólny lekcji: W zakresie poznawczego obszaru rozwoju uczeń doskonali umiejętność poprawnego posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie poprzez rozpoznanie i stosowanie części mowy: czasownika, rzeczownika, liczebnika i przymiotnika oraz ich charakterystycznych cech.

Cele wynikające z podstawy programowej
Cele szczegółowe
Kształtowane kompetencje kluczowe